

O B S A H

Předmluva k českému vydání	13
Předmluva k ruskému vydání	14
Úvod	15
A. Z dějin hutnictví	15
B. Rozvoj hutnictví v SSSR	18
Díl první	
Úprava rud	
Kapitola I. Okovech a rudách všeobecně	22
A. Kovy a jejich roztřídění	22
B. Rudy	24
C. Všeobecné zásady výroby kovů z rud	26
Kapitola II. Drcení a mletí rud	29
A. Drtiče a mlýny	29
B. Třídění materiálu podle zrnitosti	34
C. Provozní schemata drcení, mletí a třídění	38
Kapitola III. Rozdružování rud	39
A. Úkoly a způsoby rozdružování rud	39
B. Rozdružování rud flotací	40
C. Gravitační rozdružování	44
1. Rozdružování na sazečkách	44
2. Rozdružování na splavech	46
D. Magnetické rozdružování	47
E. Odvadňování rmutu	49
1. Zahušťování	49
2. Filtrování	50
3. Sušení	52
Díl druhý	
Surové železo a ocel	
Kapitola IV. Železo a jeho technické slitiny	56
Kapitola V. Surové železo	59
A. Suroviny pro výrobu surového železa	59
1. Železné a manganové rudy	59
2. Úprava rud pro vysoké pece	60
3. Palivo pro vysoké pece	63
4. Struskotvorné příslady	63
B. Vysokopevní výroba a její produkty	64
1. Z dějin výroby železa	64

2. Pochody ve vysoké peci	65
a) Spalování koksu	65
b) Změna složení zavážky ve vysoké peci	66
c) Redukce kysličníků železa a jiných sloučenin	67
d) Tvoření surového železa	71
e) Tvoření strusky	72
3. Produkty vysoké pece	73
a) Charakteristika a složení surového železa	73
b) Složení a vlastnosti strusek	75
c) Vysokopevní plyn	75
C. Vysoká pec a její příslušenství	76
1. Části vysoké pece	76
2. Příslušenství vysoké pece	79
a) Dmychadla a ohříváče větru	79
b) Zavážecí zařízení vysoké pece	83
c) Zařízení pro odvoz surového železa a strusky	85
d) Zařízení k čištění vysokopevního plynu	85
D. Provoz vysokých pecí	88
1. Ukazatelé chodu vysoké pece	88
2. Hlavní technicko-hospodářští ukazateli	89
Kapitola VI. Ocel	90
A. Zkujňování ve výhních a pudlování	90
B. Výroba oceli v konvertorech	91
1. Zkujňování tekutého surového železa v kyselém konvertoru	91
a) Výchozí suroviny	92
b) Okysličování příměsi surového železa	94
c) Průběh Bessemerova pochodu	96
2. Zkujňování tekutého surového železa v zásaditém konvertoru	97
a) Výchozí suroviny	98
b) Průběh Thomasova pochodu	98
3. Desoxydace oceli	99
4. Zařízení konvertorů	100
5. Malé Bessemerovy konvertoře	102
6. Vlastnosti konvertorové oceli a její použití	103
7. Technicko-hospodářští ukazateli výroby oceli v konvertorech	103
C. Výroba oceli v martinských pecích	104
1. Podstata Martinova pochodu	104
2. Výroba oceli v zásaditéch martinských pecích	105
a) Konstrukce pece	105
b) Palivo pro martinské pece	108
c) Výchozí suroviny	109
3. Zásaditý pochod Martinův	110
4. Desoxydace martinské oceli	114
5. Neuklidněná ocel	114
6. Kyselý pochod Martinův	114
7. Jakost, vlastnosti a použití kyselé martinské oceli	116
8. Technicko-hospodářští ukazateli výroby oceli v martinských pecích	116
D. Výroba oceli v elektrických pecích	116
1. Elektrometallurgie a její vývoj	116
2. Ocelářské elektrické pece	117
3. Výroba oceli v obloukových pecích	119
a) Způsoby výroby oceli v obloukových pecích	119
b) Technicko-hospodářští ukazateli výroby oceli v elektrických obloukových pecích	122
4. Výroba oceli v indukčních pecích	123
E. Odlévání oceli	123
Kapitola VII. Ferroslitiny	125
A. Výroba ferrosilicia	127
B. Výroba ferromanganu	127

Těžké neželezné kovy

Kapitola VIII. Vlastnosti, použití a statistická data	130
A. Národní hospodářský význam těžkých neželezných kovů	130
B. Použití těžkých neželezných kovů	131
C. Vývoj a statistika výroby těžkých neželezných kovů	134
Kapitola IX. Měd	135
A. Stručný přehled	135
1. Rozvoj výroby mědi v SSSR	135
2. Suroviny na výrobu mědi	135
3. Způsoby výroby mědi z rud a koncentrátů	138
4. Princip výroby mědi pyrometalurgickými pochody	139
B. Tavení na kamínec	146
1. Pražení koncentrátů	146
2. Tavení koncentrátů v plamených a elektrických pecích	153
3. Tavení měděných rud v šachtových pecích	162
4. Tavení měděných rud se získáváním elementární síry	168
C. Výroba mědi z kamínku	172
D. Výroba mědi z odpadu	178
E. Rafinace mědi	179
1. Pyrometalurgická rafinace	181
2. Elektrolytická rafinace	185
F. Zpracování měděných rud mokrými pochody (vyluhováním)	193
1. Sfranový způsob	193
2. Amoniakový způsob	197
Kapitola X. Nikl	199
A. Stručný přehled	199
1. Rozvoj výroby niklu v SSSR	199
2. Suroviny na výrobu niklu	199
3. Způsoby zpracování niklových rud	201
B. Zpracování kyslíkatých niklových rud	204
1. Tavení na kamínec	204
a) Úprava rudy	206
b) Tavení	207
c) Konstrukce šachtových pecí	208
d) Postup při tavení	209
e) Produkty tavení niklových rud	210
2. Zpracování kamínku v konvertoru	210
3. Zpracování koncentrovaného niklového kamínku	211
a) Pražení kamínku	211
b) Postup při pražení	212
c) Redukce kysličníku nikelnatého na nikl	214
4. Zpracování kyslíkatých niklových rud na ferronikl	214
C. Zpracování sirmákových mědnato-niklových rud	215
1. Úprava rud a pražení koncentrátů	215
a) Úprava rud	215
b) Pražení rud	216
2. Tavení koncentrátů a bohatých rud	216
a) Tavení v plamených pecích	216
b) Tavení v šachtových pecích	218
3. Zpracování mědnato-niklového kamínku v konvertoru	219
4. Zpracování koncentrovaného mědnato-niklového kamínku	220
a) Rozdělování tavení	220
b) Jiné způsoby zpracování koncentrovaného mědnato-niklového kamínku	223
D. Elektrolytická rafinace niklu	225
Kapitola XI. Olovo	229
A. Stručný přehled	229
1. Rozvoj výroby olova v SSSR	229
2. Suroviny na výrobu olova	229

3. Způsoby zhutnění olověných koncentrátů	231
B. Pražení a spékání olověných koncentrátů	233
C. Výroba surového olova	237
1. Redukční pochod	237
2. Rudný (níštějový) pochod	245
D. Rafinace surového olova	248
1. Obecné údaje	248
2. Pyrometallurgická rafinace olova	250
3. Elektrolytická rafinace olova	261
Kapitola XII. Cín	262
A. Stručný přehled	262
1. Rozvoj výroby cínu v SSSR	262
2. Suroviny na výrobu cínu	262
3. Výroba cínu z koncentrátu	263
B. Výroba surového cínu	264
1. Úprava cínových koncentrátů ke zhutňování	264
2. Redukce koncentrátů	267
3. Výroba cínu ze strusek	260
C. Rafinace surového cínu	272
1. Obecné poznámky	272
2. Pyrometallurgická rafinace cínu	272
3. Elektrolytická rafinace	275
Kapitola XIII. Zinek	277
A. Stručný přehled	277
1. Rozvoj výroby zinku v SSSR	277
2. Suroviny na výrobu zinku	278
3. Způsoby výroby zinku	278
B. Hydrometalurgický způsob výroby zinku	281
1. Pražení zinkových koncentrátů	281
2. Vyluhování zinku z vyprážených koncentrátů	288
3. Odstraňování příměsi z neutrálního roztoku sfranu zinečnatého	294
4. Elektrolytické srážení zinku	297
5. Hlavní ukazatelé „standardního pochodu“	299
6. Technologie hydrometalurgické výroby zinku	303
C. Pyrometallurgický způsob výroby zinku	306
1. Výroba retort a kondensátorů	306
2. Pece na destilaci zinku	308
3. Příprava vsázků pro destilaci	309
4. Destilace zinku	312
D. Rafinace surového zinku	319
1. Rafinace vycezováním	319
2. Rektifikaciální rafinace	320
E. Zpracování odpadů z výroby zinku	323
1. Získávání zinku z destilačního zbytku a z kalu	323
2. Získávání kadmia z odpadů při výrobě zinku a olova	325
Díl čtvrtý	
Drahé kovy	
Kapitola XIV. Základy hutnického drahých kovů	328
A. Národnospodářský význam drahých kovů	328
B. Surovinové zdroje drahých kovů	329
C. Nerosty drahých kovů a rudy obsahující zlato	329
D. Způsoby získávání drahých kovů z rud	330
E. Vývoj hutnického zlata na území SSSR	332
Kapitola XV. Zlato	333
A. Gravitační rozdružování zlatonosných rud	333
1. Rozdružování na splavech s měkkou pokryvkou	333
2. Rozdružování na sazečkách	335

B. Výroba zlata amalgamací	335
1. Teorie pochodu	335
2. Vnitřní amalgamace	336
3. Vnější amalgamace	338
4. Zpracování amalgamu	340
5. Technicko-hospodářská charakteristika amalgamace	341
C. Výroba zlata kyanidováním	341
1. Teorie pochodu	341
2. Kyanidy používané při výrobě zlata z rud a některé jejich vlastnosti	343
3. Způsoby kyanidování	345
D. Srážení zlata z kyanidových roztoků	351
1. Teorie pochodu	351
2. Zpracování sraženiny zlata	354
E. Technologické postupy při výrobě zlata	355
1. Všeobecná charakteristika postupů	355
2. Postupy spojující kyanidování s amalgamací a gravitačním rozdružováním	356
3. Postupy při použití flotace	359
4. Zvláštní postupy při zpracování zlatonosných rud	360
Kapitola XVI. Afinace drahých kovů	361
A. Způsoby afinace zlata a stříbra	361
B. Elektrolytická afinace stříbra	362
C. Elektrolytická afinace zlata	363
D. Afinace platiny a platinových kovů	364
Díl pátý	
Vzácné kovy	
Kapitola XVIII. Obecně o vzácných kovech	368
A. Národní hospodářský význam vzácných kovů	368
B. Rozdílení vzácných kovů a jejich použití	368
C. Zvláštnosti výroby vzácných kovů	370
D. Rozvoj výroby vzácných kovů v SSSR	371
Kapitola XVIII. Základy výroby wolframu	372
A. Obecně o wolframu	372
B. Suroviny na výrobu wolframu	372
C. Zpracování wolframového koncentrátu	373
D. Výroba wolframu	377
Kapitola XIX. Základy výroby molybdenu	380
A. Obecně o molybdenu	380
B. Suroviny na výrobu molybdenu	380
C. Výroba molybdenu z koncentrátů	381
Kapitola XX. Základy výroby některých rozptýlených kovů	385
A. Indium	385
B. Thallium	385
C. Gallium	386
D. Rhenium	387
Díl šestý	
Lehké kovy	
Kapitola XXI. Obecně o lehkých kovech	390
A. Národní hospodářský význam a vlastnosti lehkých kovů	390
B. Použití lehkých kovů	391
C. Některé historické a statistické údaje o výrobě lehkých kovů	394
Kapitola XXII. Hliník	396
A. Stručný přehled	396
1. Způsoby výroby hliníku	396

2. Rozvoj hliníkového průmyslu v SSSR	396
3. Hliníkové rudy	398
B. Kysličník hlinitý a jeho výroba	400
1. Charakteristika kysličníku hlinitého	400
2. Způsoby výroby kysličníku hlinitého	401
3. Výroba kysličníku hlinitého Bayerovým pochodem	402
4. Výroba kysličníku hlinitého spékáním	409
5. Přehled kombinovaných způsobů výroby kysličníku hlinitého	418
6. Hospodárnost výroby kysličníku hlinitého	420
C. Výroba fluoridu a uhlíkových elektrod	421
1. Fluoridy a jejich výroba	421
2. Výroba uhlíkových elektrod a anodové hmoty	423
D. Elektrolytická výroba hliníku	425
1. Teorie elektrolyzu taveniny kryolitu a kysličníku hlinitého	426
2. Konstrukce elektrolytických pecí	434
3. Obsluha elektrolytických pecí	437
4. Zpracování produktů elektrolyzy	442
5. Elektrolytické oddělení	444
6. Některé hospodářské otázky elektrolytické výroby hliníku	445
E. Pyrometallurgická výroba hliníkových slitin	446
1. Přehled o pyrometallurgické výrobě hliníku	446
2. Výroba křemíkohliníkových slitin	447
3. Výroba elektrothermického siluminu	448
F. Rafinace hliníku	449
Kapitola XXIII. Hořčík	453
A. Stručný přehled	453
1. Přehled způsobů výroby hořčíku	453
2. Suroviny na výrobu hořčíku	453
3. Rozvoj hořčíkového průmyslu v SSSR	455
B. Výroba bezvodých chloridů hořčíku	456
C. Elektrolytická výroba hořčíku	462
1. Elektrolyt a jeho vlastnosti	463
2. Úloha příasad a přiměsí v elektrolytu	465
3. Hlavní ukazatelé elektrolyzy	467
4. Konstrukce hořčíkových elektrolytických pecí	468
5. Obsluha elektrolyserů	471
6. Rafinace hořčíku	473
7. Hospodárnost elektrolytické výroby hořčíku	476
D. Přehled výroby hořčíku thermickými pochody	476
1. Karbothermická výroba hořčíku	476
2. Silikothermická výroba hořčíku	479
3. Jiné thermické způsoby výroby hořčíku a jejich porovnání	481
Literatura	483

Doplňky k českému vydání

Kapitola I. Mangan	486
A. Stručný přehled	486
1. Vlastnosti, rozvoj výroby a použití mangantu	486
2. Suroviny na výrobu mangantu	488
3. Způsoby výroby mangantu	490
B. Výroba mangantu pyrometallurgickým způsobem	491
1. Redukce kysličníků mangantu uhlíkem	491
2. Redukce kysličníků mangantu hliníkem	493
3. Redukce prvků z manganových rud	494
C. Elektrothermická výroba kovového mangantu	495
D. Aluminothermická výroba kovového mangantu	496
1. Příprava vsázký pro aluminothermickou výrobu mangantu	497
2. Výrobní zařízení	497
3. Postup při aluminothermické výrobě	497
E. Výroba mangantu hydrometallurgickým způsobem	498

F. Elektrolytická výroba mangantu	498
G. Výroba nejčistšího mangantu	501
Kapitola II. Rtut	503
A. Stručný přehled	503
1. Rozvoj světové těžby rtuti	503
2. Fyzikálně chemické vlastnosti rtuti	504
3. Použití rtuti	505
4. Suroviny na výrobu rtuti	506
5. Úprava rtufových rud	506
6. Způsoby zpracování rtufových rud a koncentrátů	508
B. Výroba rtuti pyrometallurgickým způsobem	508
1. Pražení rtufových rud a koncentrátů	508
2. Pece k pražení rtufových rud a koncentrátů	510
3. Odstraňování prachu z pecních plynů	515
4. Kondensace rtufových par	516
5. Zplodiny kondensace	520
C. Výroba rtuti hydrometallurgickým způsobem	522
1. Vyluhování odpadů	522
2. Vysrážení rtuti	522
D. Rafinace rtuti	524
E. Ochrana práce a bezpečnostní opatření při výrobě rtuti	524
Kapitola III. Kadmium	526
A. Stručný přehled	526
1. Suroviny na výrobu kadmia	526
2. Způsoby výroby kadmia	529
B. Pyrometallurgická výroba kadmia	529
C. Kombinovaný nebo hydrometallurgický způsob výroby kadmia	533
D. Elektrolytická výroba kadmia	537
E. Použití kadmia	540
Kapitola IV. Vizmut	542
A. Stručný přehled	542
1. Suroviny na výrobu vizmutu	542
2. Zpracování vizmutových rud	542
B. Výroba surového vizmutu	543
1. Pyrometallurgická výroba vizmutu	543
2. Hydrometallurgická výroba vizmutu	545
3. Zpracování rud jiných kovů a meziproduktů obsahujících vizmut	546
C. Rafinace vizmutu	549
1. Pyrometallurgická rafinace vizmutu	549
2. Elektrolytická rafinace vizmutu	551
D. Použití vizmutu	552
Rejstřík	554